

Извештај од Симпозиум:Рана интервенција и развојни пореметувања

Во периодот од 19-21.05.2011 во Охрид се одржа Симпозиумот – „Рана интервенција и развојни пореметувања“. Симпозиумот беше во организација на Сојузот на дефектолози на Р.Македонија и Здружението на педијатри, со поддршка на Филозофски факултет и Институт за дефектологија и Медицинскиот факултет и Клиниката за детски болести.

Симпозиумот беше со меѓународно учество. Беа одржани 45 предавања од кои 10 од странски експерти во областа и тоа од Италија, Словенија, Босна и Херцеговина, Србија, Бугарија и Косово. Имаше преставник од министерството за труд и социјална политика.

На Симпозиумот заедничко учество земаа дефектолози, педијатри, психолози, оториноларинголози, офталмолози, логопеди, физијатри, родители и др.

Беа обработени теми од раниот скрининг, раната детекција и дијагностика, раната интервенција кај високо ризичните новородени и кај децата со развојни пореметувања, оштетување на слух, оштетување на вид, пореметувања на говор како и проблемите на нивните семејства

Тек на одржаниот симпозиум

Симпозиумот го отвори Претседателот на Сојузот на дефектолози на Р.Македонија г-дин Горан Петрушев кој во своето излагање ја истакна потребата од организирано дејствување и вмрежување на сите установи кои работат во подрачјето на раната интервенција со цел пациентите да добиваат поквалитетни услуги. Претседателот на Здружението на педијатри на Р.Македонија д-р Александар Сајковски ја нагласи потребата од следење на децата родени со ризик фактор и соработка на сите стручни профили. И двацата Претседатели ветија дека соработката на овие две Здруженија ќе продолжи и понатака со цел подигање на нивото на раната интервенција во Р.Македонија преку воспоставување на стандардите од Европската унија.

После свеченото отварање се поднесе реферат за раната интервенција во периодот од првиот симпозиум за рана интервенција до сега. Рефератот беше поднесен од Проф.Љупчо Ајдински и др.Иван Двојаков.

Сесијата во која беа обработени темите од ризико фактори, ризични новородени, рана неуроразвојна дијагностика, рана интервенција, ран третман и рана социјална интервенција се одржа во два дела- во предпладневните часови со работно председателство: Иван Двојаков, Елизабета Зисовска, Александар Сајковски и во попладневните часови со работно председателство: Филип Дума, Валентина Дуковска и Сречко Потик. Беа презентирани 18 теми.

После ручекот поделено во две сали работеа две сесии. На едната беа презентирани темите за ран скрининг, рана дијагностика, рана интервенција кај децата со оштетување на вид и проблемите на семејствата со работно председателство:Даниела Димитрова, Анита Чекановска, Бежим Татеша. Беа презентирани 10 труда.

Во втора сала беа презентирани темите кои се однесуваа на ран скрининг, рана дијагностика, рана интервенција кај децата со оштетување на слухот и пореметување на говор, со работно претседателство Силвана Филипова и Оливера Лековска. Беа презентирани 6 теми.

Во Саботата на 21.05.2011 се одржа сесијата на која беа презентирани темите кои се однесуваа на раната дијагностика и раната интервенција кај децата со развојни пореметувања и децата со аутизам како и значењето на тимската работа, со работно претседателство: Марија Ралева, Наташа Станојковска, Татјана Зорчец. Беа презентирани 9 труда.

После завршување на сесиите претседателите на работните претседателства поднесоа извештаи за својата работа. Врз основа на нивните извештаи беа усвоени предлог мерки и заклучоци.

Предлог мерки и заклучоци

1. Воведување на аудитивен скрининг и скрининг за ROP во сите поголеми ГАК и неонатолошки одделенија
2. Воведување на развојни програми и рана интервенција во Единиците за неонатална интензивна терапија заради зголемување на бројот на високо ризични новородени, особено недоносени, со цел превенција и намалување на бројот на лица со посебни потреби
3. Поставување на кохлеарни импланти, покриено од страна на државата
4. Проширување на мрежата на развојни советувалишта на ниво на локална заедница
5. Систематските прегледи во примарна здравствена заштита да се надополнат со дијагностика за рано откривање на слабовидноста, особено на 2 и 4 години
6. Децата со оштетен вид да се опфатат институционално со рана интервенција уште во првите месеци од раѓање до 5-6 година
7. Вработување на дефектолози во здравство, градинки, редовни училишта со цел да се обезбеди потребниот мултидисциплинарен пристап во работата со ризичните деца и децата со посебни потреби
8. Надоградување на континуираната едукација на членовите на мултидисциплинарните тимови со стручно усовршување
9. Да се изврши поврзување и координација меѓу сите институции кои работат со ризичните деца и децата со посебни потреби и да се овозможи меѓуекспертска соработка
10. Создавање на регулаторни механизми за поделба на одговорности на поедини служби и изведувачи на услуги со цел унапредување на стандардите за квалитетни услуги

11. Општеството да се фокусира на семејството, да се овозможи организирана институционална работа со родителите со цел континуитет во соработката со експертите
12. Да се донесе програма за организирана, законски регулирана работа во домашни услови веднаш по раѓањето
13. Да се подигне свеста за раната интервенција кај трите министерства-здравство, образование, труд и социјална политика и кај политичките структури на сите три нивоа: локално, регионално и национално
14. Вклучување на стручни лица (дефектолози) во одлуките на министерствата и другите општествени институции
15. Создавање на услови за развивање на мрежа за рана детекција, дијагноза, третман и рехабилитација на деца со аутизам во Р.Македонија
16. Подигање на јавната свест за значењето на раната интервенција преку медиумите, информативни кампањи, интернет сајтови, публикации, работилници и конференции
17. Континуирано организирање на научно стручни собири од мултидисциплинарен карактер
18. Вклучување во мрежата за југоисточна европа за рана интервенција со цел размена на информации
19. Раната интервенција е предуслов за успешна инклузија